

Het ei van Columbus!

Martien Kuitenbrouwer

Geert Teisman

Festival van de Tussenruimte

14/11/2025

Het ei van Columbus

Wat AI erover bij elkaar sprokkelt

Betekenis

- Eenvoudige oplossing voor een complex probleem, die vaak pas duidelijk wordt nadat iemand anders het heeft voorgedaan

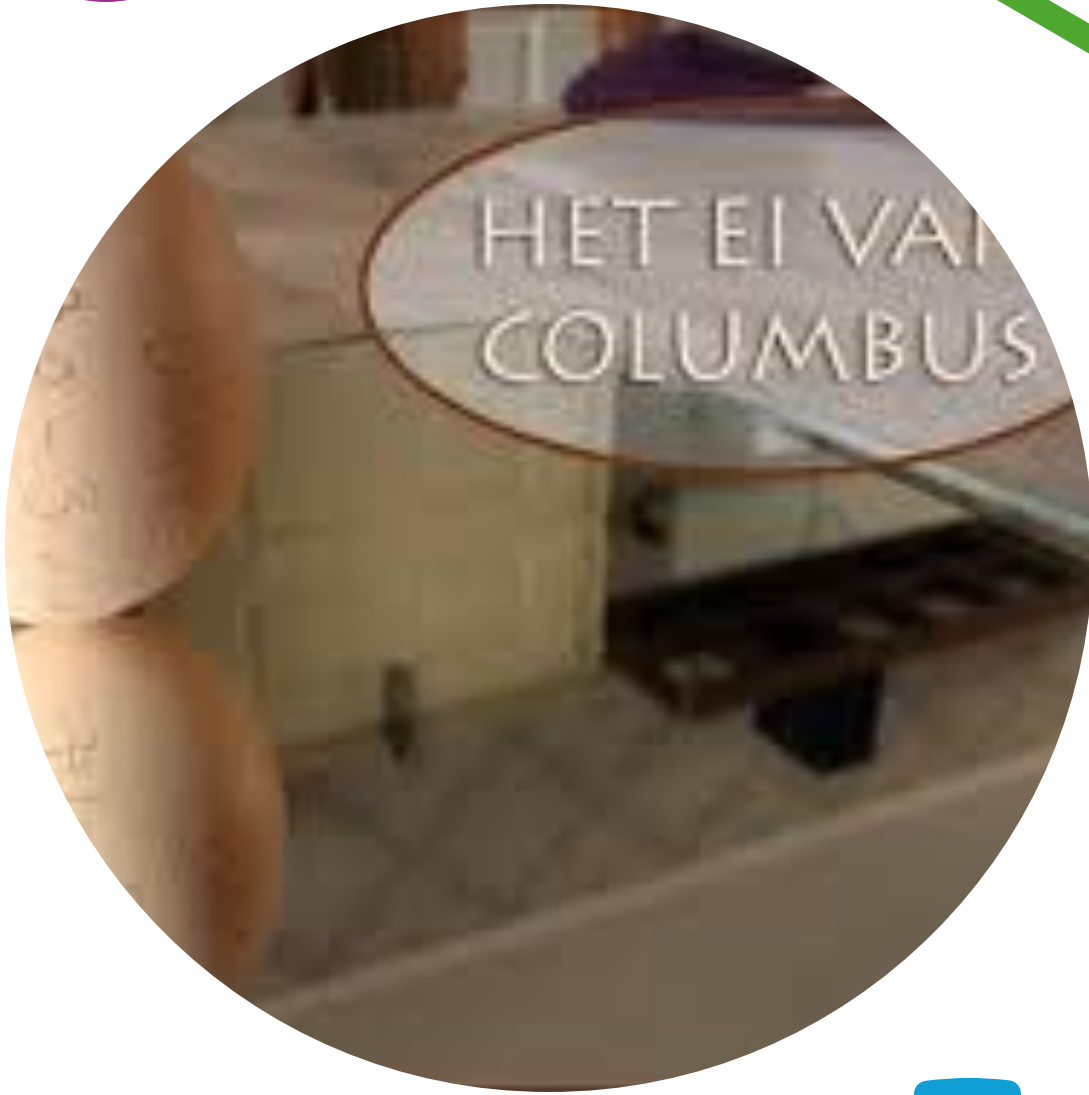
Oorsprong

- Columbus daagde tijdens diner tafelgenoten uit om een ei rechtop te zetten. Nadat zij faalden, tikte hij het ei plat en zette het rechtop

Toepassing

- Verwijst naar vindingrijke en creatieve oplossing

Wat is volgens jou het ei van Columbus?

Ga naar [menti.com](https://www.menti.com)
code 5102 4802

vraag1

Wat is jouw 'ei'?

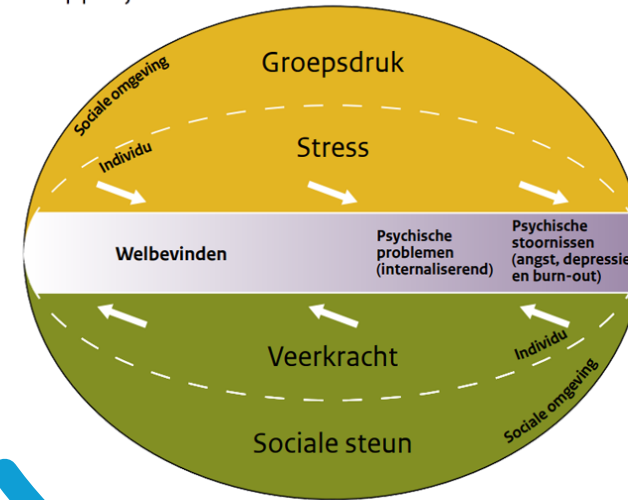
Het complexe probleem

We doen grote inspanningen om jongeren te helpen, maar

- Hoewel er veel goed gaat, gaat er ook veel fout
- Oplossingen uit recent verleden blijken nu problematisch
- Instroom jongeren in jeugdzorg neemt sterk toe
- Voor aanpakken geldt dat je maar moet kijken hoe ze uitpakken
- Jeugdzorg kan jongeren zelden 'genezen', dat moeten ze vooral zelf doen
- Terwijl omgeving er stevig toe doet

Wachttijden zijn bijeffect in dit complexe vraagstuk waarin instroom toeneemt en effectiviteit veel minder of niet

.,appelijke context

Wie eerder probeerden het ei rechtop te zetten

- Uit de sfeer van het maatschappelijk middenveld naar overheid
- Centralisatie naar het rijk
- Decentralisatie naar de gemeente

Weinigen staan te juichen bij de resultaten...

Wat deden we het afgelopen jaar?

- Communities of Inquiry met verschillende betrokken deelnemers uit de praktijk
- Samen onderzoeken naar wat wél werkt en waarom
- We hebben de 'eieren' verzameld

Ei 1: Meer ogen maken beter werk...

Effectvolle resultaten boeken vereist “whole system in the room”

- Effectief is dat zoveel mogelijk actoren aan een opgave meedoen in het realiseren van verbetering
- Combinaties van perspectieven zorgen voor meer verbetering dan een perspectief dat domineert en wordt vastgetimmerd

Ei 2: Besteed de tijd aan waar waarde gecreëerd wordt

- Managers, bestuurders en professionals besteden vaak 80 % van hun tijd aan organisatiegedoe of behartigen van organisatiebelang in onderhandelingen, verantwoordingen en aanvragen voor geld
 - 80 % van waardecreatie voor jongeren en hun omgeving ontstaat in gezamenlijke aanpak rond gedeelde opgave
-

Ei 3: Richt de tussen ruimte in met een proces wat tweebenigheid faciliteert

- Organiseer gelijkwaardigheid tussen ongelijke actoren in een informele setting
- Neem de tijd om met elkaar de gezamenlijke opgave en mogelijke interventies helder te krijgen. Juist door elkaar te bevragen ontstaan krachtige agenda's
- Formuleer samen een krachtige, gelaagde agenda op verschillende niveaus: individu, groep, hele jeugdpopulatie van de regio
- Zorg voor een samenwerkingsproces wat houvast geeft door duidelijke spelregels af te spreken over het 'hoe'
- Zorg dat moederorganisaties ruimte geven om gezamenlijk opgave, aanpak en proces vorm te geven
- Bespreek met elkaar hoe de gedeelde opgave en aanpak teruggelegd wordt in de eigen moederorganisaties

**Ei 4:
Financier en leg
verantwoording
af over de
waarde
gecreëerd die
wordt**

- Stelsel van budgettering, aanbesteding en toezicht is eenzijdig gericht op het ene formele organisatiebeen
- En werkt daardoor niet ten gunste van effectieve gezonde netwerksamenwerking
- De grote maar perspectiefrijke opgave
 1. Laat financiering resultaten belonen boven mooie beloftes
 2. Leg naast doelmatigheid ook verantwoording af over gezamenlijk resultaat (waardecreatie in de ogen van velen)

Deze twee eieren van Columbus vereisten nog wat broeden...

Waar ervaar jij ruimte in de
financiering en verantwoording?

Welk 'ei' wil je meegeven?

